

130/240 Unifikované názvy

A. Volba unifikovaného názvu

Unifikovaný název je název obsahující nejznámější, konvenční podobu názvu (preferovaný název). Usnadňuje přístup k záznamům jednoho díla, publikovaného pod různými názvy (variantní názvy, název originálu a překladu apod.) a v různých jazycích.

Unifikovaný název do záznamu zapisujeme, i když není ve zdroji uveden, ale je dohledatelný v jiných pramenech. Nejčastěji je unifikovaným názvem název originálu a ten lze obvykle dohledat. (Poznámku o zdroji neuvádíme; poznámka 500 Název originálu v knize neuveden se nepoužívá.)

Pro volbu správné podoby unifikovaného názvu se používá přednostně Soubor národních autorit, dostupný na stránkách Národní knihovny ČR: <http://autority.nkp.cz/> Neexistuje-li v Souboru národních autorit stanovený tvar, řídíme se následujícími instrukcemi:

U děl vytvořených po roce 1500 by unifikovaným názvem měl být název, pod nímž bylo dílo nejčastěji publikováno v originálním jazyce. V praxi se obvykle, je-li to možné a odpovídá-li to používaným katalogizačním pravidlům, řídíme podobou unifikovaného názvu v příslušné národní bibliografii.

U děl vytvořených před rokem 1501 by unifikovaným názvem měl být název v originálním jazyce, vyskytující se nejčastěji v současných příručkových pramenech. Pokud toto hledisko nelze aplikovat, zvolíme (v tomto pořadí):

- název používaný v novodobých vydáních
- název používaný ve starších vydáních
- název používaný v rukopisech Výjimku tvoří:
- Klasická a byzantská řecká díla

V těchto případech zvolíme jako unifikovaný název běžně používaný název v českém jazyce. Neexistuje-li běžně používaná česká podoba názvu, použijeme latinský název. Neexistuje-li běžně používaný název v českém ani latinském jazyce, použijeme řecký název

- Anonymní díla, která nejsou psána řeckým ani latinským písmem

V těchto případech zvolíme jako unifikovaný název běžně používaný název v českém jazyce, pokud takový název existuje.

Je-li třeba odlišit dvě díla se stejným názvem a stejným tvůrcem, lze jako doplněk zapsat např. formu díla, datum jeho vzniku, místo vzniku, případně další rozlišující charakteristiku. Tyto údaje uvádíme za názvem v kulaté závorce. Datum jako doplněk je povinným údajem pouze u zápisu názvu smlouvy, a to v podobě RRRR měsíc DD: (2007 prosinec 21.)

Doplněk pro odlišení dvou děl se stejným názvem je nutný v případě, kdy se pro dílo/vyjádření zakládá autoritní záznam (bude tedy mít číslo autority v podpoli \$7). Použití doplňku u děl, která pouze zapisujeme do polí 130/240 bez „řádného“ autoritního záznamu není nutné, záleží na rozhodnutí katalogizátora.

Pro části děl s vlastními názvy – vyjma posvátných knih – se vytváří unifikovaný název pod názvem části. Varianta se záhlavím pro celé dílo a s názvem části jako podzáhlavím se zapisuje jako odkaz VIZ

v autoritním záznamu.

Posvátné knihy Název posvátné knihy se uvádí v českém jazyce, pokud existuje. Části posvátných knih se uvádějí jako podzáhlaví hlavního názvu. Příklady: 1300 \$aBible.\$pStarý zákon.\$ISlovensky 1300 \$aTripitaka.\$pSútrapitaka.\$IČesky

V případě Bible se soubory knih, jednotlivé knihy nebo jejich části zapisují jako podzáhlaví přímo za hlavní název, tedy bez označení Starý zákon/Nový zákon Příklad: 1300 \$aBible.\$pPíseň písni

Zákony a právní dokumenty Pro sbírku mnoha různých zákonů a právních předpisů používáme jako unifikovaný název název sbírky, pod kterým vyšla, nebo její oficiální zkrácený (citační) název (nikoli dříve používaný obecný výraz Zákony atd.). Pro sbírku mnoha zákonů a právních předpisů k jednomu tématu se jako unifikovaný název volí tzv. tematický skupinový název, kde vstupním prvkem je příslušná jurisdikce. Příklady: 71012 \$aČesko.\$tRozpočtové zákony 71012 \$aČesko.\$tZákony o sociálním zabezpečení

Seznam používaných skupinových názvů je k dispozici zde:

https://authority.nkp.cz/unifikovane-nazvy/copy_of_pouzivane-skupinove-un/

Pro jednotlivé zákony použijeme jako unifikovaný (preferovaný) název:

- a) oficiální zkrácený nebo citační název
- b) neoficiální zkrácený nebo citační název užívaný v právní literatuře
- c) oficiální název zákona
- d) jiné oficiální označení.

A to v originálním jazyce.

Pro smlouvy mezi dvěma a více orgány typu stát, mezinárodní nevládní organizace, Svatý stolec, další jurisdikce s právem uzavírat mezinárodní smlouvy, použijeme jako unifikovaný název:

- a) oficiální název smlouvy
- b) zkrácený nebo citační název užívaný v právní literatuře
- c) jiné oficiální označení, pod kterým je smlouva známá. A to v originálním jazyce.

Je-li smlouva publikována jako jeden zdroj současně ve více jazycích (např. dokumenty Evropské unie) a žádný jazyk není primární nebo originální, vybereme za unifikovaný název název uvedený na původním (prvním) vydání jako hlavní. Pro soubor smluv známý pod společným názvem, použijeme tento společný název jako unifikovaný.

B. Zápis unifikovaného názvu

Do pole 130 se zapisuje unifikovaný název u anonymních děl – tj. u těch, u nichž není uveden žádný tvůrce v polích 100/110/111.

Do pole 240 se zapisuje unifikovaný název v případě, kdy dílo má tvůrce, uváděného v poli 100/110/111. Pole 130 a 240 se liší v indikátorech (viz dále); volba údajů, jejich další struktura a zápis do podpolí jsou shodné. Obsahuje-li dokument dvě nebo více jazykových verzí téhož díla, nepoužívá se pole 130/240. Verze se pak zapisují do samostatných výskytů polí 700/710/711/730. Další podrobné pokyny k unifikovaným názvům (včetně doporučených pramenů pro ověřování názvů) viz

stránky Národních autorit ČR: <https://autority.nkp.cz/unifikovane-nazvy>

Indikátory pro pole 130 První indikátor: vyloučení znaků z řazení 0-9 Počet vyloučených znaků (vzhledem k tomu, že úvodní člen se nezapisuje, bude mít první indikátor vždy hodnotu „0“) Druhý indikátor: nedefinován

Indikátory pro pole 240 První indikátor: zobrazení a tisk

0 Název se netiskne ani nezobrazuje

1 Název se tiskne nebo zobrazuje

Druhý indikátor: vyloučení znaků z řazení 0-9 Počet vyloučených znaků (vzhledem k tomu, že úvodní člen se nezapisuje, bude mít druhý indikátor vždy hodnotu „0“)

Podpole \$a Unifikovaný název (NO) Úvodní mluvnický člen se vynechává (s výjimkou případů, kdy potřebujeme řadit záhlaví pod členem). \$d Datum podpisu smlouvy (O) U unifikovaného názvu pro smlouvu se jedná o povinný údaj. \$f Data související s dílem (NO) Datum vydání. (Datum sloužící k odlišení stejných názvů nepatří do tohoto podpole.) Zapisuje se v kulaté závorce přímo za název. \$k Podzáhlaví pro formu (O) Obvykle výrazy jako Rukopis, Výběr, Protokoly atd.

\$l Jazyk díla (NO) Povinný údaj u překladů. Zapisuje se v českém jazyce, s velkým počátečním písmenem. Příklad: 0411 \$aspa\$heng 24010 \$aMidsummer night's dream.\$lŠpanělsky 24510 \$aSueño de una noche de verano /\$cWilliam Shakespeare

\$n Číslo části/sekce díla (O)

\$p Název části/sekce díla (O) Způsob zápisu podpolí \$n a \$p je obdobný jako v poli 245.

\$s Verze (NO)

\$7 Číslo autority (NO) Číslo autority UNIFIKOVANÉHO NÁZVU v rámci souboru národních autorit. Pokud na unifikovaný název neexistuje autoritní záznam, podpole \$7 se v záznamu neuvádí.

Interpunkce Hranaté závorky, ve kterých se unifikovaný název zobrazuje, katalogizátor nezapisuje, generují se systémem.

Podpole \$a: Následuje-li další podpole, ukončuje se podpole \$a tečkou. V podpoli \$a lze k unifikovanému názvu (z důvodu rozlišení) připojit údaj v kulatých závorkách; tento údaj je součástí podpole \$a. Následuje-li další podpole, za uzavírací kulatou závorkou se запиše tečka. Podpole \$d: Rok podpisu, u sbírky smluv či u smlouvy mezi čtyřmi a více účastníky, se uvádí v kulatých závorkách. Pouze následuje-li další podpole, za uzavírací kulatou závorkou se запиše tečka. Podpole \$f není ukončeno interpunkcí (s výjimkou neukončeného či nejistého data).

Podpole \$k se neukončuje interpunkcí, pokud nenásleduje podpole \$n (pak se ukončuje tečkou) nebo podpole \$d (pak se ukončuje čárkou). Podpole \$l se neukončuje interpunkcí, pokud nenásleduje další podpole; ukončuje se tečkou, následuje-li další podpole.

Vzor

\$aUnifikovaný název

\$aUnifikovaný název (doplňěk) \$aUnifikovaný název (doplňěk).\$lJazyk díla.\$kPodzáhlaví pro formu

\$aUnifikovaný název.\$lJazyk díla.\$fData související s dílem

\$aUnifikovaný název.\$lJazyk díla.\$kPodzáhlaví pro formu.\$fData související s dílem

\$aUnifikovaný název.\$lJazyk díla.\$sVerze

\$aUnifikovaný název.\$nČíslo části/sekce díla,\$pNázev části sekce/díla \$aUnifikovaný název.\$pNázev části sekce/díla.\$pNázev části sekce/díla

\$aUnifikovaný název.\$pNázev části sekce/díla.\$pNázev části sekce/díla.\$lJazyk díla

Příklady unifikovaných názvů a záhlaví typu Autor/Název

Poznámka: autority se přebírají ze souboru národních autorit včetně jejich čísel: v polích 100, 110 a 111 je číslo autority jmenné; v poli 130 číslo autority unifikovaného názvu; v poli 240 číslo autority typu Autor/Název, i když je v tomto poli uvedena jen názvová část autority typu Autor/Název; v poli 7XX se u záhlaví typu Autor/Název uvádí pouze číslo autority Autor/Název, nikoli jmenné nebo obě!

1300 \$aBible.\$lČesky\$7unn2006374668 1300 \$aBible.\$lLatinsky.\$sVelislavova\$7unn2009500326
1300 \$aBible.\$lLatinsky.\$sVulgata\$7unn2008483498 1300
\$aBible.\$lČesky.\$sMelantrichova\$7unn2012683896 1300 \$aBible.\$pDeuterokanonické knihy.\$pKniha
moudrosti\$7unn2009539077 1300 \$aBible.\$pEvangelia.\$lČesky.\$kVýběr\$7unn2006374684

1300

\$aEzopovy bajky.\$lČesky\$7unn2007418895 1300 \$aTisíc a jedna noc.\$lNěmecky\$7unn2008448996
1101 \$aČeskoslovensko\$7ge131689\$4aut 24010 \$aBenešovy dekrety\$7kon2009518862 1102
\$aKatolická církev.\$bPapež (1878-1903 : Lev XIII.)\$7ko2003186677\$4aut 24010 \$aRerum
novarum.\$lČesky\$7kon2013780069 24510 \$aEncyklika Jeho Svatosti papeže Lva XIII. všem
patriarchům, primasům,

arcibiskupům a biskupům katolického světa, kteří sdružení jsou s apoštolskou stolicí 1101
\$aČesko\$7ge128065\$4aut 24010 \$aCelní zákon (1993, novela 2002)\$7kon2010600928 1102
\$aNárodní knihovna České republiky\$7kn20010709069\$4aut

24010 \$aVýroční zpráva (Národní knihovna České republiky)\$7kon2007407617 1101
\$aČesko\$7ge128065\$4aut 24010 \$aRozpočtové zákony\$7kon2007392438 1001 \$aShakespeare,
William,\$d1564-1616\$7jn19981002129\$4aut 24010 \$aCymbeline.\$lČesky\$7aun2006373420 1001
\$aČapek, Karel,\$d1890-1930\$7jk01021023\$4aut\$4ill 24010 \$aAnglické
listy.\$lŠpanělsky\$7aun2012716160 1001 \$aViewegh, Michal,\$d1962-\$7jn19990010021\$4aut 24010
\$aPovídky o manželství a sexu.\$lUkrajinsky\$7aun2014827712 1001 \$aLarsson,
Stieg,\$d1954-2004\$7xx0086887\$4aut 24010 \$aMän som hatar kvinnor.\$lČesky\$7aun2013771604
70012 \$aMurakami, Haruki,\$d1949-\$tAfutā dāku.\$lČesky [Autor/Název není v souboru autorit, proto
není podpole \$7] 70012 \$aČechov, Anton Pavlovič,\$d1860-1904.\$tDjadja
Vanja.\$lČesky\$7aun2008475526 70012 \$aHavel, Václav,\$d1936-2011.\$tZahradní
slavnost.\$lGruzínsky\$7aun2012688861 70012 \$aHavel, Václav,\$d1936-2011.\$tAntikódy.\$lKatalánsky
[Autor/Název není v souboru autorit, proto není podpole \$7] 1001 \$aFry, Michael,\$d1959-
\$7xx0184642 \$4aut\$4ill 24010 \$aKing Karl.\$lČesky 24510 \$aPovedená partička.\$pKráľ Karl
/cMichael Fry ; z anglického originálu The odd squad - King Karl ... přeložil Lumír Mikulka 50520
\$tÚmluva o ochraně lidských práv a základních svobod -\$tSmlouva o Evropské unii - \$tSmlouva o
fungování Evropské unie -\$tVšeobecná deklarace lidských práv - \$tEvropská charta místní
samosprávy 71022 \$aEvropská unie.\$tTreaty on the Functioning\$d(2007 prosinec 13.).\$lČesky

\$7kon2016914876 73002 \$aTreaty on European Union\$d(1992 únor 7.).\$lČesky\$7unn2016898490
73002 \$aConvention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms \$d(1950 listopad
4.).\$lČesky\$7unn2010559329 73002 \$aUniversal Declaration of Human Rights\$d(1948 prosinec
10.).\$lČesky \$7unn2016898487 73002 \$aEurope Charter of Local Self-Government\$d(1985 říjen
15.).\$lČesky \$7unn2016898480

7102 \$aBibliothèque nationale de France.\$kRukopis.\$nFr. 2810\$7kon20221163489

From:

<https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/> - Metodické příručky pro knihovny

Permanent link:

https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/katalogizace/monografie/130_240?rev=1721757801

Last update: **2024/07/23 20:03**

